

VOJNO STANJE Z NEMCIJO

Sjajni govor predsednika Wilsona pred zbranim vojnim kongresom.

Wilson zahteva zvezo z zavezniki proti Nemcem veliko vojno posojilo zaveznikom in uničenje nemškega kajzerja.

Washington, 2. aprila. Predsednik Wilson je nagovoril zbrani kongres kot sledi:

"Poklical sem kongres k izvanrednemu zasedanju, ker moramo izbrati resno, jako resno pot in sicer nemudoma, do katere poti nisem imel po pravici in ustavi jaz sam odgovornosti.

"Dne 3. febr. sem predložil vam uradno naznanilo cesarske nemške vlade, ki se je izjavila, da od 1. februarja naprej hoče odstraniti vse zadržke postavi in humanitete, in da bo rabila svoje podmarnice v to, da potopijo vsako ladijo, ki se skuša približati pristaniščem Velike Britanije ali Irsko ali zapadnim pristaniščem Evrope ali katerikoli drugim pristaniščem, ki so v posesti sovražnikov Nemčije.

"Skrajna brezobzornost.

"Zdelo se je, da je ta namen nemškega podmarniskega bojevanja že vprejšnji preteklosti, toda od 1. aprila lanskega leta je cesarska nemška vlada omilila povelja podmarniskim posojilnikom in nam dala obljubo, da podmarnice ne bodo torpedirale potniških parnikov in da bodo druge parnike posvarile, predno jih torpedirajo in da bodo skrbeli, da se posadke torpediranih parnikov rešijo. Sicer je bila ta obljuba jako malenkostna, in pri nadaljevanju podmarniskega boja, ki je krut in nečloveški, se je pripetila žalosten dogodek za žalostnim dogodkom, toda nekoliko so se Nemci le vzdržali.

"Toda sedaj je postalo to vse drugače. Parniki vsake vrste, bodisi s to ali ono zastavo, najsi vozijo to ali ono blago, naj gredo tja ali sem, so bili potopljivi brez obzira na morsko dno, brez pomoči in usmiljenja za one, ki so na krovu. Celo bolniške ladije in ladije, ki so nosile žive ob lakote umirajočim Belgijcem, dasi je nemška vlada sama obljubila varnost tem ladijam, so bile torpedirane, dasi so nosile jasna znamenja njih poklica.

Wilson ni mogel vrjeti.

"Nekaj časa nisem mogel vrjeti, da more kaj takega narediti vlada, ki se je podpisala na postavbe človeštva in civilizacije. Mednarodne postavbe so se ustvarile z namenom, da se naredi postava, katero bi vsi spoštovali na morjih, na katerih nima noben narod pravice vladati in kjer so svobodna pota celemu svetu. In to pravico je sedaj nemška vlada zavrgla z odgovorom povračila in potrebe, in ker ni imela drugega orožja, ki bi ga rabila na morju kot podmarnice, katerih se pa ne more posluževati, ne da bi se zavrgle vse človeške postavbe v mednarodnem občevarstvu.

"Meni ni za zgubo blaga in lastnine, najsi je še tako ogromna, pač pa se gre tu za hladnokrvne in množestevne umore moških, ženskih in otrok, ki so se nahajali na morjih, hodeč za svojimi opravili, ki so bila celo v najbolj temnih vekih moderne historije, spodobna in poštena. Za zgubljeno blago se lahko plača, toda za zgubljena nedolžna življenja ni nobenega povračila.

Vojna proti človeštvu.

"Sedanje nemško bojevanje

s podmarnici ni boj proti trgovini, ampak boj proti vesoljnemu človeštvu. To je vojna proti vsem narodom. Ameriški parniki so bili potopljeni, ameriška življenja zgubljena na način, da smo se skrajno razžalostili, pa tudi ladije drugih nevtralnih narodov so bile potopljene na isti način. To je izzivanje vesoljnega človeštva. Vsak narod mora za sebe odločiti, kako naj ustavi to divjanje. Način, kako mi to ustavimo, mora biti trezen in primeren značaju in motivom našega naroda. Vse razburjenje moramo postaviti vstran. Naš motiv ni maščevanje ali zmagovito zatiranje moči našega naroda, pač pa borba za pravico, človeško pravico, katere smo mi branilci.

"Ko sem govoril v kongresu 26. februarja sem mislil, da bo zadostovalo, da branimo naše nevtralne pravice z orožjem. Toda obožena nevtralnost, kakor se sedaj vidi, ne zadostuje. Kajti podmarnice so razbojniki, če se jih rabi tako kot jih rabi nemška vlada, nemogoče je braniti ladije proti njih napadom. In v takem položaju narekuje navadna pamet, trpa potreba v resnici, da uničimo te podmarnice, predno izvrše svoj namen. Uničiti se jih mora nemudoma. Nemška vlada zanika pravico nevtralec, da bi obožovali svoje trgovske parnike, ki zasledujejo mirno trgovino in odrekajo pravico lastne obrambe vsem. Nemška vlada namiguje, da bodo naši mornarji na naših trgovskih ladijah, katere smo obožovali, v službo spopadali prijeti in se bo z njimi postopalo kot z morskimi razbojniki. Torej obožena nevtralnost je neuspešna in je slabša kot nič, in mogoče celo povzroči, kar smo hoteli preprečiti.

"Mi se ne podamo."

"Ena stvar je, katere si ne moremo zbrati, ker nam je nemogoče. In to je, da se mi ne podamo in ne bomo trpeli, da bi se kršile najbolj svete pravice naroda. Krivice, proti katerim se mi sedaj zbiramo, niso navadne krivice; te krivice segajo globoko v korenine človeškega življenja.

"Z globokim čuvstvom slovesnega, da tragičnega značaja koraka, katerega naredim in teške odgovornosti, ki je združena z njim, toda z neobotljivo pokorščino do stvari, o katerim vem, da je moja ustavnost dolžnost, nasvetujem kongresu, da se izreče, da je postopanje nemške cesarske vlade v resnici vojska napram vladam in ljudstvu Zjed. držav, nadalje da kongres smatra Zjed. države kot v vojnem stanju, in da ne naredi samo potrebnih korakov za varstvo in obrambo dežele, ampak da se posluži vse svoje moči in uporabi vse svoje vire, da se prisili nemško cesarsko vlado k pokorščini in da se konča vojna.

Kaj to pomeni?

"Kaj to pomeni, je jasno. To pomeni praktično skupno delovanje v dela in na svetu z vladami, ki so sedaj v vojni proti Nemčiji in poleg tega, da dovolimo tem državam najbolj liberalne finančne kredite, da se naša moč združi z njih močjo. (Daj na drugi strani.)

The Star Spangled Banner

Oh! say, can you see by the dawn's early light,
What so proudly we hail'd at the twilight's last gleaming,
Whose broad stripes and bright stars through the perilous fight,
O'er the ramparts we watch'd were so gallantly streaming?
And the rocket's red glare, and the bombs bursting in air,
Gave proof through the night that our flag was still there!
Oh! say, does the star-spangled banner yet wave
O'er the land of the free and the home of the brave?

On the shore dimly seen through the mist of the deep,
Where the foe's haughty host in dread silence reposes,
What is that which the breeze o'er the towering steep,
As it fitfully blows, half conceals, half discloses?
Now it catches the gleam of the morning's first beam,
In full glory reflected, now shines in the stream:
'Tis the star-spangled banner, Oh! long may it wave
O'er the land of the free and the home of the brave.

Dolžnost Slovencev po Ameriki v vojnem času z Nemčijo.

—Po devetnajstih letih se nahajajo Zjed. države zopet v vojni, in sicer je ta vojna danes ena najbolj nesebičnih, najbolj upravičenih. Predsednik Wilson se je izjavil, da je pravica, ki jo imajo vsi narodi, da se bodo borili za stari, ki so nam najdražje — demokracijo, za pravico onih, ki bi radi sami izbrali svojo vlado, za pravico in svobodo malih narodov. Kako krasno zvane te besede, kako ogromno navdušenje morajo povzročiti v srcu vsakega Amerikanca — posebno v srcu vsakega slovenskega Amerikanca. Vi Slovenci, ste tudi mal narod, ki trpi krivice, in za vas se je potegnil predsednik Zjed. držav z mogočno besedo. In kar hočemo danes povedati je: Predsednik Zjed. držav kliče vas vse, vse ameriške državljane, da kakor hitro nanese prilika, stopite v vrsto strašne svobodne armade, ki bo uničila in izruvala avtokratsko in despotično oblast kajzerja — ter pomagala, da se narodi osvobodijo kronanih pljavk, ki tlačijo evropske narode. Ameriška vlada se je danes proglasila za prvega borilca svobode in pravice vseh narodov, vsem enako, malim in velikim. Slovenci, vsak duh nemščine in avstrijske mora izginiti danes iz vas, kajti predsednik Wilson vam zaupa v tem, ker ste v Ameriki in ste lojalni Ameriki, toda obenem pravi, da bo znala ameriška vlada z brezobzirno silo iztrgati iz vas vsako nezvestobo in vsako pripadnost tujim državam, kjer cesarji trpinčijo ubogo ljudstvo. Zatorej Slovenci širom Amerike: Proč od avstrijske cesarske vlade, proč od nemške cesar-

ske vlade. Amerika je danes vaša prava in edina domovina, in ničesar drugega ne pripoznate kot Ameriko, svobode in pravice! Proč s časopisjem, ki le kolikaj nagiblja na cesarsko vlado, proč s časopisjem, ki le kolikaj dvomi nad ameriško poštenostjo. Posebno Slovenci v Clevelandu se resno opozarjajo, da pustijo listič, ki je še v zadnji številki zagovarjal postopanje nemške vlade in kritiziral ameriško vlado. Poskrbljeno je, da se take stvari nikdar več ne ponovijo, in vi ki ste naročniki takega lista, pazite, da vas zaeno z listom ne dobi v roke oblast pravice! Vsi, katerim ni prav danes v Ameriki, naj gredo ven! Vsi, ki ste za Nemčijo in Avstrijo, ven iz Amerike! Amerike se ne sme poznati samo v dobrih časih, ampak tudi v časih preskušnje in bridkosti. In kakor hitro pride klic predsednika, pričakujemo, da se odzovejo naši rojaki, da se odzovemo vsi, ki verujemo, da je pravica in svoboda več kakor mir.

—Smrtni slučaj v naselbini Starišem Skulj na 3908 St. Clair ave. je umrla hčerka Franciška stara 7 dni. V soboto popoldne se je ponesrečil pri padcu po stopnicah John Klopčič, star 41 let, ko se je vračal domov iz brivnice. Na svojem domu na 5713 Prosser ave. je tako nesrečno padel, da je kmalu potem v St. Clair bolnišnici preminul. Tu zapuščajo soprogo in hčerko ter dva brata. Bil je član dr. Slovenec, in dr. sv. Barbare. — Starišem Markovič v Collinwoodu je umrl sin Ludvik, star dve leti in pol, starišem Furlan na Norwood je umrl sin Albin. V

Armada 500.000 mož bo poklicana

Kongres napove vojno Nemčiji najkasneje v četrtek. Amerika pošlje v Rusijo več tisoč inženirjev, da reorganizirajo armado.

Washington, 3. aprila. Zedinjene države so napovedale vojno Nemčiji do bridkega konca, ki bo trajala toliko časa, dokler se cesarska vlada Nemčije ne uda Ameriki. Tako je odločil predsednik Wilson in kongres Zjed. držav ga podpira skoro enoglasno. Zajedno je predsednik Wilson naznanil, da je dolžnost Zjed. držav podpirati zaveznike v njih boju proti nemškemu kajzerju. Posebno navdušeno je govoril predsednik o Rusiji, ko je dejal, da ni Amerikanca, ki ne bi simpatiziral z Rusijo, ki je ena najbolj demokratičnih držav na svetu. V svoji poslanici je predsednik opomnil kongres, da se je približal čas, ko je treba Zedinjenim državam braniti svoje najsvetjše pravice proti razbojništvu nemškega kajzerja, in objednem je povdral predsednik, da kdorkoli bo danes v Ameriki še naprej podpiral nemško vlado, da bo ameriška vlada našla pota in sredstva, da to nemudoma ustavi in ostro kaznuje.

500.000 mož pod orožje.
Predsednik Wilson priporoča, da se nemudoma pokliče

državljanov od 18 do 23. leta, ne da bi se jih poslalo kam v Evropo, ampak da ima Amerika pripravljeno armado za vsak slučaj. Poleg teh mož zahteva predsednik rezervo nadaljnjih 500.000 mož, ki naj se vojaško izurijo.

Narod s predsednikom.

Kakor hitro je bilo naznanjeno, da predsednik zahteva vojno stanje z Nemčijo, so potihnili pacifisti in zagovorniki nemškega kajzerizma. Celo najbolj zagriženi nemško časopisje opominja danes Nemce, da morajo pozabiti svojo prvotno domovino, t. j. Nemčijo in misliti samo na Ameriko. Karkoli poreče ameriška vlada, ji moramo slediti v vsem. Ogromne žrtve za zaveznike.

Washington, 3. aprila. Vsak dolar, vsak mož in vse premoženje, kar ga imajo Zjed. države, se bo uporabilo proti nemškemu kajzerju, da se ga prisili na kolena, in da se pre-

Glennville bolnišnici je umrl Alojzij Pavlovič, star 29 let, ki zapuščajo ženo in dva otroka. Prišel je pred kratkim iz La Salle, Ill., tu je zbolel za vročinsko boleznijo. Spadal je k dr. Edinost v La Salle, Ill. — Starišem Černe v Newburgu je umrl sin Josip.

—Ali ste že razobesili ameriško zastavo na svoji hiši? Obesite zastavo takoj, pokazite v sedanjih časih svojo barvo, ali ste prijateljski Nemcem ali ameriški vladi. Vsak slovenski gospodar hiše bi moral obesiti ameriško zastavo, vsak stanovanec stanovanja bi moral pokazati barvo.

—Automobil je zavozil v torek popoldne v množico, ki je čakala na karo na 55. cesti in Quincy ave. Viljem Vidmar, 8002 Marble ave. Slovenec, je prvi sporečil policijski številko avtomobila, ki je po nesreči z vsvo hitrostjo odpeljal proti jugu ne da bi se policijski posrečilo prijeti lastnika avtomobila. Šest oseb je bilo nevarno ranjenih, ki so se morale podati v bolnišnico. Šest drugih oseb je dobilo manjše poškodbe.

priča nemške narod, kdo je v resnici prijatelj nemškega naroda, ali njih kajzer, ki je dal pomoriti milijone Nemcev in Avstrijcev ali ameriška vlada, ki hoče narediti mir na svetu s tem, da prisili vse cesarje in kralje, ki vladajo brez volje ljudstva v raznih državah. V uradnih krogi se računa, da bo vzelo tri leta boj z Nemčijo, da se oprosti nemški narod tiranstva od strani kajzerja in da se upelje v Nemčiji svobodna vlada.

Tri milijone mož za armado.

Vojni oddelek Zjed. držav namerava poklicati pod orožje, v slučaju skrajne sile in da nemški narod ne sprevidi prej potrebe, da naredi mir, tri milijone ameriških državljanov, in sicer od 18 do 40. leta, v prvi vrsti neoženjene, potem pa tudi ožjenjene.

Skoro ves svet proti Nemcem.

Kdor pogleda na mapo, vidi, da je danes skoro ves svet proti nemškemu kajzerju. Anglija, Francija, Italija, Rusija, Portugalska, Indija, Kitajska, Japonska, Kanada, Avstralija, Egipt, vsa Afrika, Nova Zelandija, vse je proti kajzerju.

V tem se vidi ogromna moralna sila sveta, ki se je združila, da zruši najbolj strašni temelj ljudske tiranije. In Zjed. države so edine nastopile proti kajzerju, ne proti nemškemu narodu, da pomagajo nemškemu narodu zrušiti kajzerjevo silo. In kakor je padel Cezar, Napoleon, Aleksander in drugi morilci, tako bo šel kajzer v svetovni zgodovini na dno, zaznamovan kot prvi morilec in v zavesti, da so Zjed. države najbolj pomagale, da se zruši kajzerjeva oblast.

Vojna resolucija pred kongresom.

Washington, 3. aprila. Senatni odbor je odobril danes sledečo resolucijo: Ker je ce-

Nemci se zbirajo v Meksiki.

El Paso, Texas, 3. aprila. Sem se poroča, da se je nemški agentom v Meksiki posrečilo doprinesti mir med četami bandita Villa in med meksikanskimi vladnimi četami. Meksikanske čete naj bi se uporabljale edino le za boj proti Zjed. državam. Vsa Meksika se mora danes obrniti kot složna in edina proti Zjed. državam. Nemški agentje, katerih kar mgolovi v Meksiki, si silno prizadevajo, da pridobijo ljudsko mnenje v Meksiki v korist nemške države. Silen pritisk se vrši na generala Carranza, začasnega predsednika Meksike, da se ga pridobi na nemško stran. V uradni Meksiki ste danes dve stranki, ena civilna in ena vojaška. Dočim je civilna stranka zvesta Zjed. državam, pa so razni vojaški poveljniki, podkupljeni z nemškim zlatom, se izjavili, da zapustijo Carranza in služijo nemškemu interesom.

Nemci rekrutirajo v Meksiki.

General Max Klaus, bivši nemški polkovnik, je prišel v Meksiko rekrutirati četo 5000 banditov, da napada ameriško mejo. Vrhovni poveljnik ame-

sarska nemška vlada zaporedoma povzročila vojna dejanja napram Zedinjenim državam in proti ljudstvu v Zjed. državah, zatorej naj bo sklenjeno, da senat in poslanska zbornica Zjed. držav ameriških zbrani v kongresu, naznani vojno stanje med Nemčijo in Zjed. državami, katero vojno stanje je bilo usiljeno Zjed. državam od cesarske nemške vlade. In predsedniku Zjed. držav se s tem daje polnomoč, da uporabi vse vojske in mornarske sile Zjed. držav napram nemški cesarski vladi, in za eno da uporabi predsednik Zjed. držav vse vire Zjed. držav, da poniža nemško cesarsko vlado in jo prisili k pokorščini.

DRŽAVLJANSKI PAPIR TEKOM VOJNE.

Glasopostav, ki sedaj obstoje, je nemogoče vsakemu Nemcu vzeti v Ameriki državljanski papir toliko časa, dokler traja vojna med Ameriko in Nemčijo. Dokler kongres ne napove vojne, se lahko še dobi jo papirji, toda kakor hitro je vojna naznanjena, nič več.

ROJAKI POZORI!

V soboto, 7. aprila bo naš urad ves dan odprt za pisanje prošenj. Prigodi se lahko, da se tudi Avstriji naznani vojna, in kdor se sedaj ne potruzi, se bo pozneje bridko kesal, ker poznej ne bo mogel dobiti papirja. Posebno se opozarja rojake na novo postavbo, ki pravi, da v slučaju vojne, se zapre lahko vsakega tujzemca, ki prihaja iz države, s katero so Zjed. države v vojni, če je star več kot 14 let, in nima nobenega papirja.

—Umrl je Jos. Gamle, star 27 let za vročinsko boleznijo. V društvu ni bil noben, tu nima nikogar, in za pogreb so preskrbeli rojaki iz Brooklyna, katerim lepa hvala.

riških čet na jugu, general Pershing, je zapovedal danes, da morajo vse ameriške čete, ki so bile namenjene proti severu, ostati v Texas in New Mexico, kjer se pričakuje silnih nemirov ob meji. Šestnajst meksikanskih generalov, podkupljenih od Nemcev, se je oglasilo pri Carranza in mu povedalo, da ga zapustijo, če nemudoma ne prekine zveze z Ameriko. Kot je znano že od poprej, je Nemčija ponudila Meksiki Arizono, Texas in New Mexico, če se meksikanska vlada nagne na stran Nemcev in napove vojno Zjed. državam.

Vojstvo gre proti jugu. Dasi vojni tajnik Baker in njegov urad ne izda nobene novice za javnost, je pa vendar gotovo, da se v Meksiki nekaj pripravlja, in da so začele Zjed. države strogo paziti na ameriško-meksikansko mejo. Nad 80.000 vojakov stoji še danes ob meksikanski meji, in vojaški poročevalci trde, da Wilson zahteva 500.000 mož bolj proti Meksiki, ki je nahajala na od Nemcev, kot proti Nemčiji.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 Za Clev'd. po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Posamezna številka - 3c

Vol. 100, No. 1, 1917. Cleveland, Ohio. Telephone 100. PRINTED BY EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 40. Wed. April 4th, 1917.

Nadaljevanje iz prve strani.

GOVOR PREDSEDNIKA WILSONA.

To pomeni, da se organizira in mobilizira vse materialne vire te države, da se izdelujejo vojne potrebščine, da služimo narodu najbolj uspešno, pa tudi ekonomično. To pomeni, da se vsa mornarica postavi na polno vojno stanje, posebno pa, da se uspešno borimo s sovražnikovimi submarini.

500.000 mož nove armade.

"Svetujem, da kongres naredi vse potrebno, da se k četam naših držav, ki so že sedaj mobilizirane do polne vojne moči, nemudoma prideli še najmanj 500.000 mož, kateri naj se izberejo, po mojem mnenju, po principu splošne obveznosti, in poleg tega, da se postavi enako močna posebna rezerva, ki naj pride v slučaju potrebe v poštev. To vse bo, seveda, zahtevalo prihodnjega denarnega kredita vladi, in po mojem mnenju, namesto da bi se denar sposodil, naj se upeljejo primerni in pravični davki. Ogromna posojila niso praktična in povzročijo demoralizacijo, dočim so pravično razdeljeni davki primerni, brez hudega pritiska na narod.

Zaveznikom se mora pomagati.

"In dočim skrbimo mi za našo lastno obrambo, kakor sami vemo in znamo, in se dejansko ne bomo vtikali v poslovanje vlad, ki so danes v vojni z Nemčijo, pa moramo skrbeti, da vlade dobijo od nas material. Oni so na bojnem polju, in mi jim moramo pomagati. Vzajemni so prostost, da nasvetujemo, da pretresujete v svojih odborih nasvete, katere sem vam dal. Upam, da boste z veseljem se lotili dela, kajti ti nasveti so delo dolgega premišljevanja.

Jasnost naj vlada povsod.

"In dočim mi delamo te stvari, te skrajno pomembne stvari, bodimo na jasnem, in razložimo celemu svetu, kaj so naši motivi in naši cilji. Moje lastno mišljenje je, da se spremenijo po nesrečnih dogodkih zadnjih dveh mesecev, in prepričan sem da se tudi narodno mišljenje ni potemnilo. V glavi imam isto mišljenje kot sem je imel dne 2. januarja, ko sem govoril pred senatom, isto mišljenje, ki je prevladovalo pri mojih govorih 3. febr. in 26. febr. Naš namen je torej maschevati mir in pravico v svetovnem življenju proti sebični in avtokratični sili. Neutralityte ne moremo nadalje držati, kajti na vagi je svetovni mir in svoboda ljudstva, in nevarnost za ta mir in svobodo leži v obstoju avtokratičnih vlad, ki imajo svojo moč v organizirani sili, ki je popolnoma kontrolirana od njih volje, in ne od ljudske volje. Mi se približujemo dobi, ko se bo zahtevalo od vseh narodov, da se ravnajo po istem standardu od govornosti za vse krivice, da veljajo enake postave med civiliziranimi narodi.

Z nemškim narodom ni boja.

"Mi nimamo nobene sovražnosti z nemškim narodom. Mi ne čutimo ničesar drugega do nemškega naroda kot simpatije in prijateljstvo. Nemško ljudstvo ni dovolilo, da je nemška cesarska vlada napovedala vojno. Nemci niso vedeli za vojno, niti je odobrvali. Ampak nemška cesarska vlada je napovedala vojno, kakor so se napovedale vojne v starih, nesrečnih dnevih, ko se ljudi nikdar ni vprašalo, ko so vladarji napovedovali vojne za svoje

lastne dinastične interese, in je mala skupina zlobnih ljudi rabila ljudstvo za svoje orodje in izkoriščanje. Narodi, ki sami sebe vladajo, ne polnijo sosednjih držav z ogleduhi, ne intrigirajo in izzivajo toliko časa, da dobijo povod za vojno in podjarmljenje drugega naroda. Take vojne se vodijo lahko samo v državah, kjer ljudstvo nima nobene besede.

Wilson hvali rusko revolucijo.

"Trdnega združenja za mir ne moremo nikdar ohraniti, razven če se združijo demokratični narodi. Nobeni avtokratični vladi se ne sme zaupati, da bi bila zvesta svojemu narodu. Samo svobodni ljudje lahko vzdržijo svojo čast, samo svobodni ljudje so nesebični, in jim je blagor vesoljnega človeštva večji, kakor pa blagor posameznikov. Ali ne čuti vsak Amerikane, da smo dobili za gotovilo za bodoči mir na svetu potom čudovitih in pristranih dogodkov, ki so se pripetili tekom zadnjih tednov v Rusiji? Rusija je bila vselej pripoznana od vseh, da je demokratična v srcu, svobodna v vsem svojem mišljenju, in vsem svojem življenju. In avtokracija, ki je bila na vrhuncu ruske vlade, dolgoletna in strašna, kot prava moč vlade, ta avtokracija ni bila ruska in izvrinosti in cilju. In sedaj se je ruski narod otresele te avtokracije, in danes je veliki in plemeniti ruski narod v vsem svojem največjem dostojanstvu in moči prišel na pomoč silam, ki se borijo za svobodo sveta, za pravico in mir. Zjedinjene države imajo spoštovanega tovariša danes v Rusiji.

Pruska avtokracija ni naš prijatelj.

"Izmed stvari, ki so nas prebrčale, da pruska avtokracija ni in ne more biti naš prijatelj, je dejstvo, da je ta avtokracija od začetka današnje vojne napolnila našo deželo in celo naše javne urade s špijoni, in ta avtokracija je začela z kriminalnimi intrigami vsepovsod v škodo naši narodni ednosti, proti našemu miru, na zunaj in znotraj, grozila naši industriji in trgovini. Da, dokazujemo v rokah, da so bili nemški špijoni v naši deželi, še predno se je začela vojna, in na naših sodnih lah je dokazano, da so ti špijoni ogrožali naš mir s pomočjo in pod poveljem uradnih agentov cesarske vlade, ki so bili pridržani vladi Zjed. držav.

"In smo skušali ustaviti delovanje teh agentov cesarske vlade in jih uničiti, in pri tem delu smo bili skrajno potrpežljivi in prizanesljivi, ker smo bili prepričani, da nemški narod niti ne ve o teh dejstvih, pač pa ti ogleduhi in izdajalci služijo le nemški cesarski vladi v korist, ne pa nemškemu narodu. Ta nemška cesarska vlada je delala, kar se je njej ljubilo, in nikdar ni narodu povedala, kaj dela. Mi smo prepričani, da nemška cesarska vlada ni nikdar gojila odkritosrčnega prijateljstva napram naši deželi. In da je nemška cesarska vlada hotela prinesiti nam vojno pred našimi lastnimi vrati, je dovolj dokazov v nemški notri meksikanski vladi. In mi sprejemamo ta poziv sovražnih namenov, ker mi vemo, da taka vlada, ki ima take namene, ne more nikdar biti prijateljska, in dokler eksistira taka vlada, ki ne prestopa čaka, da z orožjem napade prijatelja, ne more biti nobene garancije za mir in prijateljstvo med narodi na svetu.

Mi smo pripravljeni za vojno sedaj.

"In smo sedaj pripravljeni za vojno s takim sovražnikom svobode, in če bo potrebno, bomo porabili vse moči našega svobodnega naroda, da uničimo to zalego, ki se z lažnjivim prijateljstvom ovija okoli nas, borili se bomo za svetovni mir, za osvobodjenje ljudstev, in v tem mislimo tudi svobodo nemškega naroda, kajti mi smo mnenja, da ima vsak narod velik ali majhen, pravico izvoliti sam svojo vlado. Svet se mora narediti varen prostor za demokracijo. Politična svoboda je glavni temelj življenjske svobode vsakega naroda.

Mi nismo sebični.

"Mi nimamo nobenih sebičnih namenov. Mi ne želimo nobenega tujega sveta, nobene tuje zemlje, nobene druge vlade. Mi ne iščemo nobene odškodnine za sebe, nobene odškodnine za ogromne žrtve, katere smo morali pretrpeti. Mi smo enostavni in eden izmed mnogih boriteljev za svobodo. Mi bomo zadovoljni, če dobi vsak narod na svetu popolnoma absolutno politično svobodo.

"In ravno raditega, ker se borimo brez sovraštva in brez sebičnih namenov, ker ne iščemo ničesar za sebe, pač pa iščemo isto svobodo, kot jo uživamo mi, za druge narode, bomo vodili boj kot sovražniki nemške cesarske vlade brez strasti, s pravičnim namenom za pravico in enakost, za katero smo se vedno borili.

Ali je Avstrija odgovorna.

"Dosedaj nisem še ničesar povedal o vladah, ki so združene s cesarsko nemško vlado, ker te vlade niso nam napovedale vojne in niso tako točno izzivale naše pravice in svobodščine. Toda naj vam povem, da je avstro-ogrška vlada prišla v principu vse zločinske nemške boje, in raditega nam ni bilo moč, da bi mi pripoznali grofa Tarnowskega, kot uradnega zastopnika avstro-ogrške monarhije v naši republiki. Toda jaz sem mnenja, da avstrijska vlada dosedaj še ni aktivno dokazala, da se bori proti našim državljanom in naši trgovini, in vsaj začasno si vzamem svobodo, da odložim dogovore med našo in avstro-ogrsko vlado. Mi spopimo v to vojno le, ker smo prisiljeni v njo, zato, ker nimamo nobenih drugih sredstev, da branimo naše pravice. In toliko laglje bo za nas v našem novem položaju, ker nastopimo vojno brez sovraštva napram narodu, ki ni kriv, da se nahaja v vojni, pač pa smo v vojni proti neodgovorni vladi, ki je zavrgla vse principe humanitete in civilizacije ter je podivala.

"In naj ponovno zatrdim, da smo mi odkritosrčni prijatelji nemškega naroda, in ničesar drugega ne želimo, kot da se prijateljske razmere med našim in nemškim narodom zopet ožive, v skupno korist obeh narodov — in naj bo to še tako težko za Nemce zasedaj, da namreč verujemo našim besedam. Da nismo imeli v mislih blagra nemškega naroda, ne bi živeli toliko mesecev v potrpežljivosti in prizanesljivosti napram nemški cesarski vladi.

"In k sreči bomo lahko dokazali našo prizanesljivost in naklonjenost napram nemškemu narodu vsak dan, kajti v naši sredini živi več milijonov mož in žen nemškega rodu, in zanesemo se na nje, da se bodejo skazali lojalni napram naši vladi. Ti so enako zvesti in lojalni Amerikanci, kot ne bi imeli nikdar nobene obveznosti napram drugi deželi.

"Toda nelojalnosti ne trpimo."

"Toda, če se dokaže, da so ti ljudje nezvesti ameriskim principom, tedaj jih udarimo z močno roko in represijo.

"Težavna in mučna naloga je bila, gospodje kongresa, ki me je privedla, da sem vas tako nagovoril. Povem vam, da nas čaka več mesecev ognjevit, preskušnje in požrtvovanja. Strašna stvar je, voditi to milijunsko ljudstvo v vojno, v najbolj strašno in silno vojsko vseh vojsk, kajti v bilanci je svetovna civilizacija.

"Toda pravica je bolj dragocena kot mir, in mi se bomo borili za stvari, ki so nam bile vselej najbolj pri srcu, za de-

mokracijo, za pravico onih, ki priznajo le tako vlado, katero sami postavijo, za pravice in svobodščine malih narodov, za svetovno gospodarstvo pravice, da bo ves svet in vsi narodi svobodni in v miru živeli.

"In za tako nalogo lahko posvetimo svoja življenja in svoje premoženje, vse kar smo in kar imamo, s ponosom onih, ki vedo, da je prišel čas, ko ima Amerika pravico prelivati kri in uporabiti svojo moč za principe, ki so dali Zjedninjenim državam rojstvo in srečo in mir, katere stvari ameriški narod tako silno ceni."

NAJNOVEJSE VESTI.

Kaj pravi Nemčija.

Berolin, 3. aprila via London. Sem je dospelo poročilo o Wilsonovem govoru v kongresu ob deseti uri jutraj. Nemška vlada ni bila razburjena. Naznani se je, da Nemčija ne bo napovedala vojne Ameriki, ampak bo nadaljevala s submarinsko kampanjo kakor dozdaj.

Ameriški inženirji gredo v Rusijo.

Washington, 4. aprila. Ameriška vlada se bavi z načrtom, da pošlje nekaj tisoč inženirjev v Petrograd, kjer bodo reorganizirali rusko armado in pomagali ruski vladi pri važnih reformah v armadi. Nadalje se pripravljajo posojilo deset tisoč milijonov dolarjev zaveznikom, za katere bodo plačevali najbrž po 3%, kar je najcenejša obrestna mera.

Novi davki pridejo.

Zjed. države si ne bodoje sposodile denarja na svoje ime, da ga posodijo zaveznikom, ampak denar se bo nabral pottom davkov. In sicer pridejo davki na kompanije, ki delajo velike dobičke, nadalje se bo upeljal davek na premoženje vsakega onega, ki zasluži najmanj \$5000 na leto. Ti bodoje plačevali 1%, od tega denarja. Oni, ki zaslužio najmanj \$10.000 na leto, plačajo 3%, in zasluček \$15.000 na leto bo takširan s 4%, zasluček \$25.000 na leto s 5%, \$50.000 na leto pa plačajo 10%. Nadalje pridejo znamke za razne izdelke.

Vojna se naznani v četrtak.

Najkasneje v četrtak bo kongres naznanil vojno stanje med Ameriko in Nemčijo. V senatu se upira vojni le senator La Follette, toda senat bo preko njega prešel na dnevni red. Predsednik je dobil na tisoč brzojavk iz vseh krajev dežele, v katerih mu častitajo radi njegovega krasnega govora.

SIBIRIJA SE PRAZNI.

Tjumen, Sibirija, 31. marca, Petrograd, 3. aprila. 50.000 samni je postavila nova ruska vlada v službo v Sibiriji, da vozi-jo politične pregnance iz Sibirije v njih rojstne kraje. Nepretrgana veriga sani je videti vsak dan na snežnih planjavah severne Sibirije. Računa se, da je v Sibiriji kakih 300.000 političnih pregnancev zaeno z ženami in otroci. To so najboljše in najbolj plemenite moči ruskega naroda, ki so morale dosedaj trpeti radi samovolje carja.

Nobene skrbi radi Japoncev.

Washington, 3. aprila. Japonski poslanik se je danes izjavil, da ga skrajno veseli, ker se je Amerika izrazila proti nemškega kajzerja, in da japonska vlada bo v vsakem slu-lovati proti nemški vladi. Vse govoriče, da imajo Japonci sovražne namene proti Zjed. državam so izmišljene in ne-laš trošene od nemških podkupljenih krogov. Vlada Zjed. držav in japonska vlada se nahajajo v najboljšem sporazumu.

—Umrl je v sredo jutraj Anton Fortuna, stanujoč na 1370 1/2 E. 47th St. Pogreb se vrši v soboto jutraj ob 9. Počivaj v miru!

—Fr. Mele je prišel na obisk v Cleveland iz Johnstowna, zdrav in vesel preteklo soboto. Kmalu po prihodu je zbolel, bil odpeljan v bolnišnico, kjer je umrl. Bil je član J. S. K. J., in dr. sv. Janeza Krst. v Clevelandu je vse potrebno preskrbelo za dostojen sprevod. Počivaj v miru!

Točna postrežba je naše geslo!

Cenjenim Slovenskim trgovcem se priporočam za obila naročila vsake vrste tobaka, posebno pa cigaret, katere prodajamo po najnižjih tržnih cenah.

Pri nas ste vselej točno in pošteno postreženi.

A. KIRTZ,

Prodajalec vseh vrst tobaka na debelo.

2330 ONTARIO ST.

Naš slovenski prodajalec je JACOB VIDMAR, katerega priporočamo slovenskim trgovcem.

Velika velikonočna razprodaja.

Se prične v soboto, 31. marca in bo trajala le malo časa. Vzemite to priliko, da si prihranite denar, kupite v Wolkov zlatarski trgovini, 6428 St. Clair ave. vogal Addison Rd. Vsa zaloga ur, diamantov, srebrnine in zlatnine, se prodaja po sledečih nizkih cenah:

URE BUDILKE:

\$ 1.00 budilke po.....	63c
\$ 1.50 budilke po.....	98c
\$ 2.00 budilke po.....	\$ 1.39
\$ 2.50 budilke po.....	\$ 1.85

SOBNE URE:

\$ 6.00 8 dnevne ure.....	\$ 2.98
\$ 9.00 15 dnevne ure.....	\$ 5.25
\$12.00 15 dnevne ure.....	\$ 6.75

ŽEPNE URE:

\$15.00 Elgin, 7 kamnov, 20 let garantirane zlate ure.....	\$10.75
\$18.00 Elgin ali Waltham zlate 20 let garantirane ure.....	\$12.75
\$22.50 zlate, 25 l. gar. ure.....	\$15.50
\$28.00 Elgin ali Waltham 17 kamnov 25 let garantirane ure.....	\$17.50
Vse ženske ure po polovični ceni.	

BRAZLETI:

\$ 9.50 ženski brazleti z uro.....	\$ 5.75
\$12.50 ženski brazleti z uro.....	\$ 7.75
\$5 in \$6 25 l. gar. brazleti.....	\$ 2.98
\$9 in \$10 zlati brazleti.....	\$5.75

VERIŽICE IN PRIVEZKI:

\$4 verižica in privešek, 20 l. gar...	\$1.98
\$5 in \$6 verižice.....	\$2.98

LAVALIERES:

\$ 5.00 lavalieres.....	\$2.98
\$4.00 lavalieres po.....	\$1.69
\$7.50 sol. zlato z diamantom.....	\$3.98
\$10.50 diamantni lavalieres.....	\$5.75

Vsi drugi po polovični ceni.

MOŠKI PRSTANI:

\$7.50 sol. zlati prstani po.....	\$4.50
\$6.50 sol. zlati prstani po.....	\$3.75

ŽENSKI PRSTANI:

\$4.00 solidno zlati po.....	\$1.98
\$5.00 solidno zlati po.....	\$2.50
\$7.50 solidno zlati po.....	\$3.75

POROČNI PRSTANI:

\$6 in \$7 14 karat zlato, poročni prstani, vsi vzorci po.....	\$3.75
---	--------

OTROČJI PRSTANI:

\$1 zlati prstani po.....	39c
\$2 do \$2.50 sol. zlati prstani.....	49 do 69c

UHANI, SOLIDNO ZLATO:

\$2.50 do \$3.50 vredni po.....	98c
---------------------------------	-----

SREBRNINA:

\$5.50 namizno orodje.....	\$2.98
\$5.00 namizno orodje.....	\$2.75
\$10 in \$12, 26 kosov namiznega orodja, vilice, noži in žlice.....	\$5.75

Na razprodaji je tudi mnogo brošk, igel, glavnikov, verižic, brušeno steklo in vsa druga zlatnina. Izrežite ta oglaš, prinesite ga s seboj in dobite lepo darilo pri vsakem nakupu.

Pomnite prostor:

M. WOLKOV, 6428 St. Clair av. vogal Addison Rd

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

OF "CLEVELANDSKA AMERIKA" published Tri-Weekly at CLEVELAND, OHIO, for APRIL 1st, 1917.

State of Ohio

County of Cuyahoga

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid personally appeared EDWARD KALISH, who, having been sworn according to law, deposes and says that he is the Publisher of the "CLEVELANDSKA AMERIKA" and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:
Publisher EDWARD KALISH, 6119 St. Clair ave.
Editor LOUIS J. PIRC, 6119 St. Clair ave.
2. That the owners are: (Give names names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.)
EDWARD KALISH, 6119 St. Clair ave.
LOUIS J. PIRC, 6119 St. Clair ave.
3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: NONE.

EDWARD KALISH, Publisher.

Sworn to and subscribed before me this 2nd day of April 1917.

[SEAL.] FRANK RUSS, Notary Public.

(My commission expires June 18th 1918.)

—Starišem Lipar je umrla 2 letna hčerka Mary, starišem Tomle je umrl poldrugoletni sinček Eddvad.

Naprodaj je dobro ohranjen truh, ki vleče ono tono blaga. Nizka cena. Vprašajte pri J. Cimperman, 1259 Marquette Road. (40)

NAZNANILO.

Dr. Uapredne Slovenke, št. 137. SNPJ naznanja članicam, da društvo priredi zabavni večer dne 22. aprila v Jos. Birkovi dvorani. Ker je bilo na redni mesečni seji dne 11. aprila sklenjeno, da mora vsaka članica plačati tiktet 50c, ako se vdeleži zabavnega večera ali ne, se prosijo članice, da to upoštevajo. Obenem so članice vabljen, da se vdeležijo redne mesečne seje 5. aprila, kjer bo volitev veseličnega odbora. Uljudno vabi Odbor.

ZGUBA DENARJA.

V nedejo, 25. marca se je zgubila velika svota denarja po 55. cesti in po St. Clair ave. Kdor poštenih rojakov je morebiti najdel ta denar, je proš, da ga vrne lastniku Fr. Košnik, 1317 E. 55th St.

Ena soba se odda v najem za enega ali dva fanta. 6303 Carl ave. (42)

Sprejme se štiri fante na stanovanje in hrano. Kopalna soba v porobu. 1084 E. 64th Street. (42)

SVARILO.

Opozorjam vse one, ki govorijo neresnične stvari okoli glede dogodka preteklega četrtka, naj se vzdrže kritike, ker stvar je dokazana, da bodem proti vsakomur nastopil sodnijskim potom, kdor bo obrekoval. Obenem pa opozorjam p. d. Zmavca, bivšega borderja, ki je bil vržen na cesto, ker je hotel delati prepri med nam, naj govori resnico.

Frank in Rosie Fritz.

Na kaj se zanesemo.

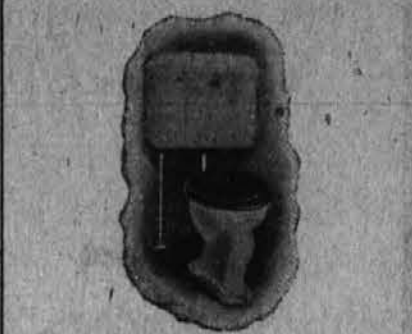
Ko se je vojna pričela, se je prenehalo pošiljati v Zjed. države zdravila. Mnogo ljudi je bilo začudenih, ker jim je bilo žal, da je Amerika v tem oziru odvisna od Evrope. Toda imeli smo več zdravil, med njimi in tu pride v poštev tudi Trinerjevo ameriško grenko vino. To izvrstno zdravilo je prava pomoč za želodčne neprilike. Pri zaprtju, glavobolu, nervoznosti, zgubi apetita ali energije, splošni slabosti, poskusite to zdravilo. Cena \$1.00. Po lekarnah. In če trpite na revmatizmu, tedaj poskusite Trinerjev liniment, ki vas bo prepričal, da ni boljšega zdravila zoper revmatizem. Cena 25 in 50c po lekarnah, 35 in 60c po pošti. Jos. Triner, kemist, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

"Clevelandska Amerika" ne prodaja vere in slednje ne meša v politiko. Časopis je tiskan za izobrazbo Slovencev, ne pa v sebične namene posameznikov.

VELIKA NOČ!

Velika noč se bliža, ne čakajte do zadnjega tedna, predno pošljete vašo obleko čistit ali popraviti. Pokličite nas po telefonu, ali pišite dopisnico, in takoj pride na vaš dom naš zastopnik ter vam uredi vsa vaša naročila, in zopet pripelje na dom, ali pa prinesite sami na The Frank's Dry Cleaning Co. 1361 E. 55th St. pri St. Clair ave. nasproti banka. Izdelujemo nove obleke. Čistimo, barvamo in popravljamo stare. Naše delo je izvrstno in garantirano. (41)

POZOR SLOVENC!

Edini Slovenski plumber v Clevelandu. Svoji k svojim! NICK DAVIDOVICH, Plumbing, Gas Fitting, Sewer Building. 1075 East 64th St. Princeton 833 W.

Posestnikom hiš.

Se priporočam v nakup vsakovrstnega papirja za papiranje hiš. Sprejemam tudi naročila za papiranje. Cene so zmerne in točna postrežba. JOHN GORUP, 5816 St. Clair ave. (43)

ISČE SE

Anton Adamič, doma iz Ponikve, Dobropolje, Kranjsko, bivajec nekje v Clevelandu ali v okolici. Za njegov naslov bi rad zvedel Anton Zakrajšek, doma iz Ponikve, Dobropolje, Kranjsko, sedaj nahajajoč se v ujetništvu v Rusiji. Naslov: Anton Zakrajšek, Gorod Jaroslav, Kontora Nikiti, Ponizovkina, Volski zavod, Rusija. (40)

Vojska! Vojska! Vojska!

Kakor se ljudje borijo z ljudmi v Evropi, tako se jaz s cenami borim tukaj.

Naš prostor je bil prodan John Gorniku in umakniti se moram v kratkem času. Moja zaloga je velika in mnogo časa bo vzelo, da vse razprodam. Vi veste, da je blago danes jako drago, toda vseeno sem znižal ceno. Prodajal bom po starih cenah. Velikanoč prihaja. Vi potrebujete mnogo blaga za sebe, ženo in družino. Moja zaloga se mora razprodati! Posebne moške in otročje obleke. Ne čakajte do zadnje minute. Čim prej pridete, toliko boljše je za vas. Govorim v vašo lastno korist. Pomnite, da je naša razprodaja vojska proti cenam. Moške, ženske in otročje narejene obleke. Ženske suknje, obleke, bluze, krila, volneni jopiči, kimonos, kimonos predpasniki, kovrti, blanketi, podglavna pokrivala, volnene preveze za vrat, nogavice volnene in svilene, ženski klobuki, union obleke, slinganje in cipke. Vse se bo razprodajalo po znižani ceni. Moške vrhne suknje in obleke, dežne suknje, hlače, klobuki in kape, moške in otročje čevlje.

Ne pozabite prostora.

M. TOLSTOY,

Posebno dobre obleke dobite pri nas. Oglasite se takoj. Bolj nizka cena kot povsod drugje. 6217 St. Clair ave.

KJE JE

Franc in Josip Pavlenč, doma iz Kostanjevice na Kranjskem. Za njiju naslov bi rad zvedel njih brat Anton Pavlenč, vojni ujetnik, volost Seglovo, Kemerovski Rud. Tomsk gubernija, Rusija. (45)

KJE JE

moj stric, Jernej Mlakar, bivajoc nelodaj v Springfield, Ill. Za njegov naslov bi rad zvedel Izidor Selič, ruski vojni ujetnik, naslov: Grotovski, Raz Uralska žel. Doroga, pošta U rusovo, Grotovski Rudnik, Melnikov, Kuzakov, Kazanska gubernija, Rusija. (45)

Dobra kuhinjska peč, iz vlitiga železa, se prod. Vinc. Salnik, 114 E. 43rd St. (41)

National Drug Store! Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer dobite fino pijačo, dobro postrežbo. Prodajamo žganje in likerje tudi za domačo potrebo nasteklenice in galone.

Cene zmerno! Dobra zaloga!

JOSIP KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.

A. M. KOLAR,

Slovenska gostilna.

3222 LAKESIDE AVE.

Se priporočam Slovence v obliki obisk. Točna postrežba. Vedno sveže pijače.

Posebnost za clevelandске Slovence.

Ker so naši rojaki vsak dan osleparjeni s tem, da dajejo slike za povečanje nepoznanim tujcem ter plačajo polovico denarja naprej, potem pa ne vidijo slike in ne denarja, tedaj prosim vse Slovence, da prinesejo slike za povečanje k meni. S tem pomagate meni in sebi prihranite denar. V slučaju, da ni kdo zadovoljen s liko, dobijo denar nazaj ali se pa slika popravi. Izdelujem tudi vsakovrstne male in velike okvirje, kakor tudi škatulje za okvirji za spominske vence po umrlih. Obenem naznanjam cenjenemu občinstvu, da bom osedaj naprej imel lepo izbero svežih in suhih cvetic. Ako zgubite koga svojih dragih pri družini in naročite venec za \$5.00, tedaj pridem na vaš dom in naredim sliko pokojnika na smrtni postelji brezplačno. Se priporočam. (Fri-52)

FRANK JELEROČ

5816 St. Clair ave.

Jako dober candy stofo je na prodaj. Proda se radi starosti lastnika. Dobro idoča trgovina. Vprašajte pri Agnes Korče, 3545 E. 81st St. (40)

ISČE SE

Ivana Klavs, doma iz Dobropolja, Kranjsko, stanujoča nekje v Clevelandu. Za njo bi rad pozvedel Anton Klavs, doma iz Podgorice, Dobropolje na Kranjskem, sedaj ujet v Rusiji. Naslovi se naj: Anton Klavs, Gorod Jaroslav, Kontora Nikita, Ponizovkina, Volski Zavod, Russia. (40)

Zanesljivi fantje se sprejmejo

na stanovanje s hrano vred. 4317 Superior ave. zadaj (40)

Vino! SLOVENSKA GOSTILNA. Točna postrežba, posebno za delavce. Razvažam vino, pivo in žganje na dom. J. Kozely, 4734 Hamilton-av.

Vino! FRANK WAHČIČ, Slovenska Modna Trgovina. 746 E. 152nd STREET COLLINWOOD, OHIO

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO - HRVATSKA TRGOVINA Z LIKERJI V AMERIKI. VSE BLAGO JE GARANTIRANO. Brinjevec, 6 steklenic, \$7.50. Brinjevec, 12 steklenic, \$12.00. Posamezna steklenica, \$1.25. Tropinovec, galon, \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00. 6 steklenic, \$6.50. 12 steklenic, \$10.00. Slivovka, galon \$2.75 in \$3.00. Naše slavno znano "66" žganje, 7 let staro, 6 steklenic, \$6.00. 12 steklenic, \$11.00. Concord vino, rudeče, barel, \$12.00. Concord vino, rudeče, pol barel, \$6.00. Po 5 in 10 galon za galono, \$1.00. Posamezna galona, \$1.00. Belo vino, barel, \$28.00. Belo vino, pol barel, \$19.00. Za 5 in 10 galonov, za galono, \$1.00. Posamezna galona, \$1.25. Pri naročilu pošljite vsaki denar money order ali ček. Za posodo so posebne cene in alor za 3, 4, in 4 1/2 galone posode 50c vsaka, 5 & 6, in 10 gal. posode po \$1.00 in za 25 gal. \$1.60. Barelni so zastoj. THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY, 6102-6104 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

Pozor! Naznanjam slavnemu občinstvu, da se bodem preselil dne 15. apr. iz sedaj-nih prostorov 6034 St. Clair-av. v druge večje prostore na 6525 St. Clair Avenue. Kjer bodem imel poleg obrti tudi veliko zalogo vsakovrstnih strešnih papirjev, roberjev, smole, barv za strehe, žlebove i. t. d. L. SKOK, Proti in edini slovenski klepar in strešni krovec v Clevelandu

Velikonočna darila za vse Darila so stvari, katere naši prijatelji kupijo ob gotovih časih, stvari, katere potrebujemo. **NAJBOLJŠA DARILA ZA GOSPODINJE** so dobre in fine peči za kuhanje. Peč je najvažnejša stvar v hiši, se vedno rabi, in je mnogo odvisno od tega, če je peč dobra, je tudi kuharica. V hiši je red, na mizi bo vse pravočasno, ko-lač in potica se bo bliščala kot rožice. Kakor so vse stvari moderno urejene danes, tako imamo tudi moderne peči, na premog ali plin. Obledene so v čisto belo obleko, kakor mlade neveste, narejene so iz samega železa, da lahko zdržijo leta in leta. V vsaki hiši bi morala biti fina peč. Sedaj jih imam v zalogi več kakor vsaka druga prodajalna v mestu. Mi te peči jamčimo in jih tudi zastoj popravljamo. Kjer se pa ne potrebuje peči, bo gotovo treba kaj drugega za pomladne čase, kakor so fine preproge, linoleum, posteljne blazine, žimnice. Vse to blago dobite v obilnem številu v moji podružnici. Ženini in neveste naj se oglasijo pri nas za dobro in trpežno pohištvo. Gospodari, vi veste, da imamo največ raznovrstne železnine in barve in drugih stvari za popraviljanje in barvanje hiš znotraj ali zunaj. Barva stane \$1.25 galona in več. **ZA VRTNARJE:** Ravno kar sem sprejel veliko zalogo matik in lopat, katere so nalašč narejene prav kakor se delajo v stari domovini. Zelo pripravno orodje za hišne gospodarje in poljedelce. **VELIKONOČNO VESELJE:** Vsakdo se veseli zaželenih velikonočnih praznikov, zato voščim tudi jaz vsem prijateljem in odjemalcem obilo veselja in sreče. **ANTON GRDINA** TRGOVEC in POGREBNIK 6127 ST. CLAIR AVE. Podružnica: 6017 ST. CLAIR AVE. Oba telefona

JOS. ŽOKALJ, 6408 ST. CLAIR AVE. SE PRIPOROČAM ROJAKOM V OBILEN POSET MOJE TRGOVINE. Velika zaloga finih moških klobukov, kap, hlač, itd. VSA MOŠKA OPRAVA. TOČNA POSTREŽBA, CENE PRAVILNE.

UDOVICA

Roman iz 18. stoletja.

Napisal I. E. Tomič.

Poslovenil Stefan Klana.

"Resnica je!... Človeku je gotovo neugodno na deželi. Ko sem danes jutraj prišel na svoje posestvo, me je moj špan, o katerem sem ti že pravil, komaj pozdravil, a prej se je vedno kakor pes prilizoval in mi poljubljaj roko..."

Sač je zakašljaval in je kazal očitno, da mu niso po volji izvestja njegovega spoštovanega kolgeja.

"Tudi druge sluge, je nadaljeval Rafaj, 'niso bili prijazni. Na vsakem obrazu sem mogel čitati kljubovalnost in upornost. Ko je izvedel župnik, da sem prišel, je takoj prihitel k meni ter mi začel razlagati z živo besedo, kako kipi in vre na mojemu posestvu, in da mora nekaj kmalu izbruhniti... Glejte, za Boga, me je prosil župnik, da preprečite nevarnost, ki bi morda vsem škodovala..."

"Ah, tvoj župnik je velik strahopetnež!" je rekel Sač dirljivo ter zamahnil z roko.

"Naj bo, dragi Janko!" je prijel Rafaj kolego za rame.

"Župnik ni mnogo pretiraval... Samo poslušaj me! Ko sem se vozil z doma v Križevce k tebi, sem srečaval mnogo svojih kmetov peš in na voze... pa mislil-li, da me je kdo pozdravil, ali mi se odkril. Gledal so mi sovražno v obraz, in ko sem se vozil mimo njih, čul sem, kako so na ves glas psovali in preklinjali. Onim pa, ki so bil na voze, sem se moral umakniti jaz. Dočim so sprejeli korno stopali v stran in čakali gologlavi, da je šla naprej kočija njihovega grajščaka..."

"No, kaj pa je to?" je vprašal Sač. "Nezadovoljni so..."

"To so simptoni!" je zaklical Rafaj, ki ga je že razjezilo. Sačovo vedenje. "To so simptoni, ki kažejo na hudo nevarno bolezen naših kmetov. Kaj hočeš še več? Hočeš-li še čakati, da prično požigati naše hiše, ubijati in pleniti naše imetje? Govoriš kakor da ne bi bil sam plemič in grajščak. Moj dragi, ti si prvi odgovoren za našo usodo. Kako se opraviš pred stanovi, pred banskim namestnikom, od katerega sem ti prinesel ukaze, če izbruhne ustaja?"

Gospod podžupan varaždinski in grajščak ravenski je govoril tako jezno in z odločnim tonom, da se je naposled trdovratni in svojeglavi Sač omeščal.

"Ba Boga! Čemu se tako jeziš?" se je oglasil Sač. "Kdo ti pravi, da ne ukrenem ničesar? Gotovo vem, kaj je moja dolžnost, kadar so mi višji zapovedali. Pomiri se, dragi moj! Ker se tako bojiš, pojdem že jutri v Ravno, pojdem na to v Kalnik, da ukrenem vse potrebno. Govoril bom s kmeti in poiščem med njimi tiste satane, ki jih škujajo. Če le kaj zapazim, potem moja druga stvar... A če se pokaže, da ni na vsej stvari..."

"To ni možno!" mu je prekinil besedo Rafaj. "Odpri samo dobro oči in takoj boš videl vse..."

"Ne skrbi!" je odgovoril sedaj že v smehu Sač, samo da pomiri Rafaja. "Jutri obiščem kmete in dobro odprem oči."

Gospod podžupan varaždinski se je poslovil od svojega križevaškega kolege ne dosti pomirjen. Bil je že v naprej prepričan, da Sač vzame vso stvar za malenkostno in da ne najde med kmeti onih strahov, ki mučijo Rafaja.

Podžupan Rafaj ni pretiraval, ko je svojemu kolegi opisoval kmečko vedenje. Vse je bilo tako v resnici, morda še huje. Rafaj je dobro slutil, ker je bil ravno on glavni vzrok upora med kmeti. Bilo je tako. Bilo je še leta 1751, ko je bil zbor v Požunu. Tamkaj je bil na zboru grof Giuro Erdödy, judex curiae, posestnik starodavne moslavaške grajščine in mnogih drugih na Hrvaškem. Prišel je na zbor tudi podžupan Rafaj v službi kraljevine Hrvatske; posetil je mogočne-

ga kurijalnega sodnika in se mu poklonil. Grof se je med govorom pritoževal, kako malo mu prinaša njegovo velikansko posestvo v Moslavini; največ na leto osem tisoč forintov. Podžupan Rafaj, lakomen človek, pohlepen po bogastvu, je ponudil grofu, da mu plača tri deset tisoč forintov, če mu da posestvo v najem za deset let, ali še več. Grof je veselo vsprejel Rafajevih 30.000 forintov. Kaj je sledilo? Treba je bilo imeti zanesljive ljudi, nameščen v upravi posestva. Najemnika je bila velika, in trebalo jo je zbrati. Novi najemnik je odpuštil vse prejšnje uradnike, a med njimi tudi grajščaka v Preseki Franja Domjanica, ki je bil upravitelj posestva. To mesto je mnogo nosilo malemu grajščaku; in ko mu je novi najemnik iztrgal iz ust ta mastni založaj, je prisegel, da se bo kruto maščeval.

Ze prvo leto se je Rafaj pričel, da Moslavina, čeprav je velika, ne more prinašati niti polovice zneska, ki ga je moral plačati po dogovoru. Pri vsem pritisku uradnikov in španov je prišlo dohodke prvo leto komaj 16.000 forintov, torej malo več nego polovica. Rafaj je bil v stiski. Kje najde ostalih 14.000 forintov in kaj ostane njemu samemu? Grof je zahteval ostanek najemnine, najemniku Rafaju je bilo znoreti. Ako si ne pomaga na kak način, bi se moglo zgoditi, da mu ta najemna upropasti tudi njegova rodbinska posestva. Da bi to preprečil, je začel tirjati od podanikov mnogo večje davke, nego so jih plačevali doslej. Za drva iz grajščinskega gozda so morali sedaj plačevati trikrat davek. Povrh vsega tega je še zahteval od kmetič svojih posestev, da so mu pri nasale dvakrat toliko prediva, nego pa poprej. Ljudstvo se je jezilo in ogorčeno rastlo med njim dan za dnem. In kar je bilo najbolj čudno, nič ni kmete tako razjezilo, kakor davek na predivo. V tem so imele ženske glavno besedo in so nahujskale moške, da se upro samovolji nesite gospode. Kmetje iz Moslavine in Rafajeve grajščine so se pričeli shajati, dogovarjati se. Ugibali so med seboj, kaj bi bilo ukreniti?... In nekaj so morali napraviti. Tako ni moglo ostati. Nekaterim je prišlo na um, da je treba poiskati nasveta pri pametnih ljudeh, ki niso prijatelji njihovega tlačitelja Rafaja. Nihče se jim ni zdel bolj pripraven,

nego dobro znani grajščak preseški, Franjo Domjanič. Njemu je odvzel Rafaj dobro službo, ponižal ga in radi tega se mu je zameril do smrti. Ako le kdo, ta jim gotovo da najboljši nasvet. Šli so k njemu in on jih je že komaj pričakoval. Bil je že od narave nemirnega duha in mešetar, ki je živel le od tujih nesreč. Čuvši, zakaj se gre, se je veselil, da pomore skuhati kašo svojemu nasprotniku.

"Ne, tako ne gre," je govoril Domjanič kmetom, ko so

mu natanko razložili, kaj vse dela z njimi novi najemnik. "To je krivica, ki vpije do neba. Vi niste dolžni prenašati tega jarma. Bodite složni in ga vrzite. In tiše je dodal: "Pisati hočem kapetanu Ljubojeviču, da dvigne na noge svoje Vlahe & vevrižački dolini... Ti vam bodo pomagali, in ko se rešite gospode, prosite, da pride pod krajino."

(Dalje prihodnjič).

Kupujte pri trgovcih, katerih oglase vidite v listu.

JOSIPINA TURK

Prva SLOVENSKA CVETLIČARICA

Se posebno priporoča društvom, ženitovanjskim parom in v vseh slučajih, ko se rabijo lepi venci, šopki in cvetlice sploh. Lepa zaloga krasnih cvetlic za Velikonočo.

1336 East
55th St.

1336 East
55th St.

N. B. Govorice, da je trgovina prodana, so izmišljene in neosnovane.

Josip Svete,

slovenska gostilna

Pošiljanje denarja po dnevni cenah. Za razne nasvete in priporočila se oglasite v mojem uradu.

Poštena postrežba
LORAIN, OHIO

TEL. PRINCETON 1275 R

M. CERJAN

SE PRIPOČA SLOVENCEM ZA BARVARSKA DELA IN ZA PAPIRANJE STANOVANJ

6010 ST. CLAIR AVE.

Cenjenim Slovencem in Hrvatom

Se toplo priporočam v nakup hlač, klobukov, kap, srajc, ovratnikov, nogavic, rokavic, spodnje obleke in druge moške oprave za delo in praznik. Imam zalogo čevljev najboljših vrste, za moške, ženske in otroke.

SLOVENSKI KROJAČ

izdelujem moške obleke po naročilu, točno in ceno. Delo je garantirano. Sprejemam tudi obleke v popravila. Izdelujem vsa v krojaško obrt spadajoča dela v vašo popolno zadovoljnost

Želim vsem vesele velikonočne praznike.

FRANK GORNIK

6113 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Tel. Princeton 1835 L

PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim Slovencem in Slovenkam se najtopleje priporoča v nakup vsakovrstne ženske in otročje zgotovljene oprave kakor: fine ženske in otročje spomladanske suknje, obleke z žaketom, princes obleke, krila, bluze, fine šlingane obleke za deklice, otročje slamnike, spodnja obleka, rokavice, nogavice, itd.

Vse blago kupljeno pri meni, je sve

že, trpežno, fino izdelano in iz najboljšega blaga.

Cene vsemu blagu so kakor po navadi pri meni vedno nižje, kakor kje drugje. Pridite in prepričajte se.

Pri tej priliki iskreno želim vsem cenjenim Slovencem in Slovenkam vesele velikonočne praznike.

Za obiljen obisk in podpiranje moje ga podjetja se vam najtopleje priporočam

Beno B. Leustig,

6424 ST. CLAIR AVE.

blizu Addison ceste.

DIAMANTI

Cena vsem diamantom je poskočila precej visoko. Kdor želi imeti sedaj fino brušene diamante, naj se oglasi nemudoma, ker jaz jih prodajam še po stari ceni. To je edini prostor, kjer morete dobiti prave diamante po starih cenah.

Gramofoni

in gramofonske plošče v vseh jezikih. Posebno dobre slovenske plošče.

Najboljše blago!

Najnižje cene!

Žepne, stenske in druge ure, prstani, medaljoni, igle, itd. Znaki vseh Jednot in Zvez.

Točno popraviljanje

ur, zlatnine, srebrnine, po nizkih cenah in garantirano.

FRANK ČERNE,

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA

6033 ST. CLAIR AVE.

Pri meni plačate lahko tudi naročnino za revijo "ČAS".